

TPI sõjalise ettevalmistuse kateedri juhataja kindralmajor

JAAN LUKAS 120

Jaan Lukas sündis 24. (vkj 12.) oktoobril 1892. aastal Karksi vallas Pöögle külas Pärnumaal (praegu Viljandi mk) ja suri 8. mail 1953. aastal Irkutski oblastis Taišeti vangilaagris.

Haridus

- 1906 lõpetas Nuia õigeusu kihelkonnakooli
- 1911 lõpetas Pihkva Õpetajate Seminari
- 1915 lõpetas Irkutski 1. lipnike kooli
- 1921–1922 õppis Tallinnas alalisväge ohvitseride kursustel
- 1927–1930 õppis Eesti Kõrgemas Sõjakoolis, väitekiri teemal “Noorsoo sõjaline ettevalmistus mujal ja meil”
- 1933–1940 õppis Tartu Ülikooli õigusteaduskonnas, lõputöö majandusõiguse vallas “Riigieelarve ehitus ja sisu”

Teenistuskäik

1911–1913 Haapsalus algkooli õpetaja

Ajateenistuses ja I maailmasõjas

- 1913–1915 ajateenistus Mandžuurias 15. Siberi kütipolgus, hiljem lipnik 28. Siberi kütide tagavarapataljonis Omskis
- 1915 detsembris saadeti Daugava rindele, kus oli 210. jalaväepolgu roodukomandör
- 1916 edelarindel Kovel ja Volodõmõr-Volõnskõi (Ukraina) piirkonnas

1917–1918 polgukomitee sekretär 408. jalaväepolgus, hiljem pataljoniülema kohusetäitja

Eesti Vabadussõjas

- 1918–1919 Pärnus formeeritud 6. jalaväepolgu I pataljoni 4. roodu ülem, lahingud Lõuna-Eestis ja Põhja-Lätis, hiljem Pihkva ja Narva rindel
- 1919 6. jalaväepolgu majandusülem
- 1920–1921 6. jalaväepolgu rooduülem ja kuulipildujaroodu ülem

Teenistus Eesti Vabariigis

- 1921–1926 Pärnus 6. jalaväerügemendi 1. kuulipildujakompanii ülem ja hiljem jalaväerügemendi staabiülem
- 1927 6. jalaväerügemendi VI pataljoni ülem
- 1930–1932 kaitseväge staabi 6. osakonnas ning Haridus- ja Sotsiaalministeeriumis riigikaitselise kasvatuse ja õpetuse nõunik
- 1934–1936 Võru-Petseri kaitseringkonna staabi ülem
- 1936–1939 II diviisi staabiülem Tartus (Eestis oli 3 diviisi)
- 1939–1940 I jalaväerügemendi ülem Narvas (kõrgeim riviteenistuse koht EV armees)

II maailmasõjas

- 1940–1941 Punaarmee 22. Eesti laskurkorpuse 182. laskurdiviisi Elvas formeeritud 232. laskurpolgu komandör
- 1941–1942 Moskvas Frunze-nimelise sõjaväeakadeemia erikursustel ja samas üldtaktika lektor
- 1942 7. Eesti laskurdiviisi 300. polgu komandör Sverdlovskis
- 1942–1946 8. Eesti laskurkorpuse staabiülem

Tallinna Polütehnilises Instituudis

- 1946–1950 Tallinna Polütehnilise Instituudi sõjalise ettevalmistuse kateedri juhataja
- 1947–1950 Eesti NSV Ülemnõukogu alalise seaduseelnõude komisjoni liige
- 1950 arreteeriti EKP märtsipleenumi ajal

Autasud

I maailmasõjas:

Püha Anna III ja IV järgu ning Püha Stanislavi III järgu orden vahvuse eest Daugava all ja Ukrainas Stohhodi jõel peetud lahingutes 1916/17

Eesti Vabadussõjas:

Vabadusristi I liigi 3. järgu aumärk roodu oskusliku juhtimise eest 1919. aasta lahingutes ning autasu 40 000 marka ja talu Vardi mõisas

II maailmasõjas:

3 Punalipu ordenit, Isamaasõja I järgu orden ja medal “Võidu eest Saksamaa üle”

Sõjaväelised auastmed

- Tsaariarmees: staabikapten 1917
- EV sõjaväes: kolonel 1940
- Punaarmees: kindralmajor 1943

Perekond

Abikaasa Martha-Katarina (snd Mõttus), lapsed Helder-Mark ja Aino-Eevi

